

PODJETNIŠKI INKUBATORJI

Valilnice podjetij in podjetnikov

NEJC GOLE

Številna mala podjetja so se izvalila v podjetniških inkubatorjih. Medtem ko so v najrazvitejših državah inkubatorji že več desetletij pomemben del infrastrukture za spodbujanje podjetništva, je Slovenija prvi inkubator dobila leta 1992. Od takrat do danes je nastalo več tovrstnih ustanov, in sicer podjetniški, univerzitetni, mrežni, šolski, virtualni inkubator, ki se lahko oblikujejo tudi v tehnoloških parkih.

Glede na odgovore naših sogovornikov iz slovenskih inkubatorjev, so ti namenjeni zagotavljanju podpornega podjetniškega okolja za prenos raziskovalnih izsledkov in inovativnih poslovnih zamisli v uspešno konkurenčno podjetništvo. Inkubatorji podjetjem ponujajo prostore za ugodno najemnino ter različne storitve: pomoč pri vzpostavitvi podjetja, poslovanju in razvoju

LIDIJA HONZAK

IZTOK LESJAK

STAŠA BALOH PLAHUTNIK

podjetja, dokler družba ni dovolj zrela za samostojno poslovanje. Inkubatorji pomagajo pri pridobivanju virov financiranja, iskanju kadrov, promociji ter pri vzpostavljanju mrež in povezav med člani parka, pa tudi med člani ter drugimi podjetji in razvojno-raziskovalnimi ustanovami.

Poleg tega imajo člani tehnoloških parkov in

inkubatorjev možnost pridobiti denar na razpisu Slovenskega podjetniškega sklada za zagon novih podjetij. Na tem razpisu člani lahko pridobijo do 70.000 evrov nepovratnih sredstev v treh letih, ki jih lahko namensko porabijo za razvoj inovativnega izdelka, storitve ali procesa. »Zaradi zelo majhnega obsega razpoložljivih sredstev – letos je država za te spodbude namenila

prepoznavnost parka, dokončanje obnove poslovne stavbe tehnološkega parka in s tem pridobitev dodatnih poslovnih prostorov za podjetja, možnost pridobitve finančne podpore države za zagon novih podjetij ter tudi manj razpoložljivih delovnih mest,« menijo v PTP.

Kakovost, ne številčnost

V Tehnološki park Ljubljana, ki deluje od leta 1996, je trenutno vključenih 235 podjetij. Od tega je 87 podjetij v inkubacijski fazi, torej so mlajša od štirih let, 148 podjetij pa je v fazi rasti. Lani je Tehnološki park preveril 53 poslovnih pobud, od tega je pomagal 32 novim podjetjem. »V letošnjem letu je zaznati povečano zanimanje za vstop v Tehnološki park Ljubljana. Porasta trenutno še ne moremo pripisati gospodarski krizi, saj je obdobje za primerjavo prekratko in se zanimanje lahko pripiše tudi prepoznavnosti

Tehnološkega parka Ljubljana in krepitevi podjetniške kulture,« meni direktor ljubljanskega tehnološkega parka Iztok Lesjak. Ta pravi, da v parku podpirajo projekte z visoko dodano vrednostjo, predvsem s področij informacijske in komunikacijske tehnologije, avtomatizacije v industriji, biotehnologije, elektroenergetike, tehnologije za okolje, novih materialov ter tudi druge inovativne projekte.

V inkubacijo lahko pridejo le zelo dobra podjetja, pravijo v ljubljanskem univerzitetnem inkubatorju (LUI). Poudarjajo namreč, da dajejo prednost kakovosti, ne številčnosti. LUI ima trenutno 28 članov, od tega je polovica podjetij še v inkubaciji, preostali člani pa prek LUI lahko iščejo nadarjene kadre, informacije o različnih finančnih virih in medijsko pozornost, pojasnjuje direktorica LUI, Lidija Honzak. A odličnost projekta ni zagotovilo za uspeh, opozarja Honzakova: »Neki projekt, ki je bil sicer odličen, je propadel. Ekipa je bila preveč številčna, in se niso mogli sporazumeti. Drugi so uspešni. V času gospodarske krize, ko druga podjetja odpuščajo, člani LUI zaposlujejo, in to predvsem kader za razvoj. Trenutno zaposlujejo že skoraj 200 ljudi in poslujejo tudi s tujino.«

Na vprašanje, kako LUI sodeluje z Univerzo v Ljubljani oziroma študenti, Honzakova odgovarja, da imajo na vsaki fakulteti svojega koordinatorskega. Ta poskrbi za pretok informacij. Poleg tega na fakulteti organizirajo različne dogodke; lani so nagovorili 1460 študentov in 35 univerzitetnih delavcev.

PRIMERA IZ PRAKSE

Pomoč s subvencijo in svetovanjem

Med podjetji, ki so se izvalila v LUI, je Zemanta, podjetje, ki je pisarno v LUI prerelo v pol leta, sicer pa so tudi člani

Tehnološkega parka Ljubljana. A kot pravi direktor Zemante Boštjan Špetič, bi bili uspešni tudi brez pomoči tehnološkega parka, in sicer zaradi usmerjenosti na tuja tržišča. Tehnološki park je Zemanti sicer na začetku pomagal s subvencijo in svetovanjem, danes pa je pomoč posredna. V tehnološkem parku se namreč srečajo s potencialnimi partnerji. Družba se ukvarja z gradnjo aplikacij, ki so kakor koli povezane z avtomatiziranjem upravljanja spletnih vsebin.

Zemantini sistemi omogočajo samodejno opremljanje vsebin s slikami, povezavami, sorodnimi vsebinami in ključnimi besedami ter prilagajanje vsebin specifičnim uporabam, denimo časopisnemu arhivu, zbirki znanstvenih člankov, osebnemu blogu, večuporabniškemu forumu.

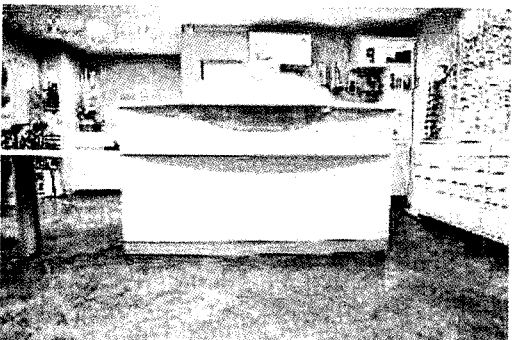

INOVATIVNOST – Boštjan Špetič (levo) in Andraž Tori, ustanovitelja podjetja Zemanta.

Priložnost za širitev

V prostorih zasavskega mrežnega inkubatorja v Trbovljah pa deluje Tim pohištvo. Družba z osmimi zaposlenimi zaseda dve od treh hal inkubatorja v Trbovljah. Tim pohištvo je bil bil ustanovljen leta 2006, še preden je bil ustanovljen podjetniški inkubator. A kot pojasnjuje direktorica pohištvene družbe Martina Plevnik, je zanje ustanovitev inkubatorja prišla kot naročena, kajti svoje prostore so postavili prav ob njihovem podjetju.

»Inkubator nam je dal možnost, da smo se razširili. Kupili smo nove stroje, razširili proizvodnjo in se vselili v nove prostore,« je rekla Plevnikova. Poleg dobre lege je prednost članstva v inkubatorju tudi cenejša najemnina, kar jim pomaga predvsem v krizi. Drugih ugodnosti inkubatorja Tim pohištvo ni izkoristilo: »Mi smo delovali že pred vključitvijo v inkubator. Zato drugih njihovih storitev nismo izkoristili, kot bi jih mogoče lahko, če bi istočasno ustanavljali podjetje in vstopali v inkubator. V najemu imamo le prostor, prek njih pa smo izkoristili tudi garancijske sheme.«

IZVIRNOST – TIM pohištvo izdeluje tudi opremo za najrazličnejše lokale.

V inkubatorje prihajajo mladi podjetniki

Ta tehnološki park sprejema podjetja iz vseh panog, a ob tem zahtevajo visoko razvojno usmerjenost, tehnološko zahtevnost, inovativnost in tržno perspektivnost. A v PTP se največ podjetij ukvarja z razvojem

informacijsko-komunikacijskih tehnologij, elektrotehnike in okoljskih tehnologij, v zadnjem času pa tudi strojništva. Kar 20 odstotkov vseh članov razvija novo tehnologijo, izdelke, storitve ali procese s področja energetike ali okolja, vidneje pa je zastopan tudi razvoj naprednih igralniških tehnologij, navtike in aeronavtike, dodajajo v PTP, kjer imajo 54 članov. Podjetja, ki so članstvo končala, so večinoma uspešna, pravijo v PTP. Med njimi so dobitniki številnih nagrad, veliko podjetij pa je uspešnih tudi na tujih trgih. Med skoraj 100 podjetji, ki so ali so bila redni člani Primorskega tehnološkega parka, je samo eno podjetje zaprlo dejavnost, in sicer zaradi upokojitve nosilca dejavnosti, eno podjetje pa je v mirovanju, pojasnjujejo v PTP.

In kdo pride po pomoč v podjetniški inkubator? »Nosilci podjetniških idej so večinoma mlajši, stari do 35 let. Večinoma že imajo delovne izkušnje v gospodarstvu. Nekaj pa je tudi diplomantov, ki so pravkar končali študij, vendar so svojo podjetniško idejo dobili in jo začeli razvijati že v času študija,« odgovarjajo v PTP.

Lani so v primorskem parku sprejeli 34 novih članov. Za primerjavo; leto prej se je v park včlanilo 12 članov, v prejšnjih letih pa povprečno osem na leto. »Porast članov je povzročilo več dejavnikov, kot so večja